

มูลฐานการศึกษาค้นคว้า

ความต้องการใช้ที่ดินของเจ้าของที่ดินเดิม

วิทยาเขตอุเทนถวาย เดิมเรียกว่าโรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย อยู่ที่โรงเรียนเพาะช่าง เมื่อปี พ.ศ. 2476 และรุ่งขึ้นอีก 1 ปี ได้ย้ายมาจากโรงเรียนเพาะช่าง คือ เมื่อ ปี พ.ศ. 2477 มาเช่าอู่บนที่ดินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยตั้งอยู่ ณ เลขที่ 225 ถนนพญาไท อำเภอปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดยชำระค่าเช่าเป็นรายปี บนเนื้อที่ประมาณ 25 ไร่ ค่าเช่าปีละ 2,542 บาท 98 สตางค์¹ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้เคยขึ้นค่าเช่าเลยตลอดมาจนปัจจุบันนี้ และวิทยาเขตอุเทนถวายก็ไม่เคยค้างค่าเช่าเลย

เนื่องจากความเจริญเติบโตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องการจะใช้สถานที่แห่งนี้เพื่อขยายการศึกษาคณะแพทยศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามโครงการแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4² และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เคยทวงถามมาแล้วหลายครั้งในเรื่องขอร้องให้วิทยาเขตอุเทนถว้าย้ายไปอยู่ในที่แห่งอื่นที่เหมาะสม

ประจวบเหมาะแก่อาคารต่าง ๆ โดยรอบ คือระหว่างซอย 11 และซอย 12 เดิมได้ถูกรื้อถอนออกไปจนเกือบหมดแล้ว ทำให้วิทยาเขตอุเทนถวายมีความแน่ใจว่า

¹ ฎีกาคนวก หน้า 152

² ฎีกาคนวก หน้า 151

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องการที่จะใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จริง มิใช่เอาที่ดินไปหาผลประโยชน์ในทางการค้า วิทยาเขตอุเทนถวายจึงตัดสินใจ
ที่จะย้ายไปอยู่ที่แห่งอื่นเป็นการแน่นอน

การขยายตัวทางการศึกษาของวิทยาเขตอุเทนถวาย

จำนวนนักศึกษาอาชีวศึกษาที่กำลังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นสิ่งสำคัญต่อสถาน
ศึกษาอาชีวศึกษาต่าง ๆ ในประเทศ จากรายงานจำนวนนักศึกษาซึ่งรับจากสถานศึกษา
ต่าง ๆ ประจำปี 2515 มีนักศึกษาทั้งสิ้นประมาณ 120,000 คน ในจำนวนนี้เป็นนักศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ซึ่งจะต้องออกไปประกอบอาชีพในฐานะช่างฝีมือ
จำนวนประมาณ 65,000 คน หรือ 54 เปอร์เซ็นต์ของนักศึกษาทั้งหมด และเป็นนักศึกษา
ระดับวิชาชีพชั้นสูงซึ่งจะออกไปประกอบอาชีพในฐานะช่างเทคนิค จำนวนประมาณ 15,000
คน ที่เหลือเป็นประเภทสารพัดช่าง (Non - Graded) และมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งยังมี
อยู่บ้างเล็กน้อย

ในระยะเวลา 5 ปี ที่ผ่านมานี้ จำนวนนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
สายอาชีพเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 10 ต่อปี และจำนวนนักศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูงเพิ่มขึ้น
ในอัตราร้อยละ 18 ต่อปี เฉลี่ยโดยส่วนรวมแล้วนักศึกษาอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นในอัตรา
ร้อยละ 12 ต่อปี (ดูรายละเอียดตารางที่ 1)

005781

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาอาชีวศึกษาปีการศึกษา 2510 - 2515³

ปีการศึกษา	ระดับ			รวม
	วิชาชีพชั้นสูงขึ้นไป	มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ	มัธยมศึกษาตอนต้น	
2510	6,822	42,423	16,567	65,812
	เพิ่ม -	เพิ่ม -	เพิ่ม -	เพิ่ม -
2511	7,606	45,643	20,256	73,505
	เพิ่ม 11.49%	เพิ่ม 7.59%	เพิ่ม 22.26%	เพิ่ม 11.68%
2512	9,558	48,925	23,182	81,665
	เพิ่ม 25.66%	เพิ่ม 7.19%	เพิ่ม 14.44%	เพิ่ม 11.10%
2513	12,904	54,711	30,220	97,835
	เพิ่ม 35.00%	เพิ่ม 11.82%	เพิ่ม 30.35%	เพิ่ม 19.80%
2514	13,656	58,854	31,861	104,371
	เพิ่ม 5.82%	เพิ่ม 7.57%	เพิ่ม 5.43%	เพิ่ม 6.68%
2515	15,868	65,200	35,530	116,598
	เพิ่ม 16.19%	เพิ่ม 10.78%	เพิ่ม 11.51%	เพิ่ม 11.70%
เพิ่มเฉลี่ย	18.83%	8.99%	16.79%	12.19%

³กรมอาชีวศึกษา.

อัตราการเพิ่มที่รวดเร็ว มีแนวโน้มจะคงมากกว่านี้ในอนาคตแน่นอน เนื่องจากการไหลตัวของนักศึกษาสายสามัญมาสู่สายอาชีวศึกษาในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าจะต้องมีการขยายงานอาชีวศึกษา เพื่อรับการไหลตัวนี้ เมื่อปีการศึกษา 2511 มีนักศึกษารวม ม.ศ. 3 สายสามัญมาสมัครเรียน ม.ศ. 4 สายอาชีพจำนวนเพียง 45,000 คน แต่ในปีการศึกษา 2515 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 65,000 คน คือเพิ่มขึ้นในอัตรา ร้อยละ 10 ต่อปี (ดูรายละเอียดตารางที่ 2) ในจำนวนผู้มาสมัครนี้ กรมอาชีวศึกษา ไม่สามารถรับไว้ได้ทั้งหมดคงรับไว้ได้ในอัตรา 2 : 1 ในปีการศึกษา 2511 และ 7 : 3 ในปีการศึกษา 2515 การไหลตัวของนักเรียนสายสามัญซึ่งมีอัตราเพิ่มร้อยละ 10 ต่อปีนี้เป็นแรงผลักดันให้กรมอาชีวศึกษาขยายปริมาณการรับนักศึกษาใหม่ คือ รับได้ในปีการศึกษา 2511 จำนวน 21,000 คน เพิ่มเป็น 28,000 คน ในปีการศึกษา 2515 หรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 7 ต่อปี การขยายปริมาณการรับนักศึกษาใหม่นี้ย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อมาตรฐานทางด้านคุณภาพเป็นธรรมดา เพราะงบประมาณการลงทุนจำกัดเท่าเดิม หรือมากกว่าเดิมเล็กน้อย ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ส่วน

ที่กล่าวมาี้ เป็นภาระที่เพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ปกติ โดยที่ไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยอื่นที่มีส่วนทำให้การไหลตัว เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นเป็นที่น่าวิตกว่า อัตราการไหลตัวจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มสูงกว่านี้ในระยะ 5 ปี ที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายที่จะขยายการศึกษาภาคบังคับให้ทั่วประเทศภายในปี พ.ศ. 2533 อันจะทำให้ มีผู้สำเร็จชั้น ป 7 มากขึ้น และมีผู้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาทั้งสายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น สำหรับชั้น ม.ศ. 4 สายอาชีวศึกษาเป็นเสมือนด่านสำคัญที่มีผู้สำเร็จชั้น ม.ศ. 3 สายสามัญมาสมัครเข้าเรียนถ้าหากมีผู้สำเร็จ ม.ศ. 3 เพิ่มขึ้นมากก็มีแนวโน้มว่าจะต้องมีการไหลตัวมาสู่ด่านสำคัญของกรมอาชีวศึกษามากเพิ่มขึ้นในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา มีผู้สำเร็จ ม.ศ. 3 สายสามัญเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 14 ต่อปี คือสำเร็จ 103,000 คน ในปีการศึกษา 2511 และสำเร็จ 173,000 คน ในปีการศึกษา 2515 (ดูรายละเอียด ตารางที่ 2) ในระยะ 5 ปี ข้างหน้าอัตราเพิ่มนี้จะเปลี่ยนเป็นร้อยละ 20 ต่อปี และจะ

ตารางที่ 2 จำนวนนักศึกษาที่สอบเข้าเรียนต่ออาชีวศึกษา⁴

ปีการศึกษา	จำนวนผู้สำเร็จ มศ. 3 สายสามัญ	จำนวนผู้สมัคร เข้า มศ. 4 สายอาชีวะ	จำนวน ที่ รับได้	หมายเหตุ
2511	103,000 เพิ่ม -	45,000 เพิ่ม -	21,000 เพิ่ม -	
2512	112,000 เพิ่ม 8.73%	53,000 เพิ่ม 17.77%	24,000 เพิ่ม 14.28%	
2513	113,000 เพิ่ม 0.89%	61,000 เพิ่ม 15.09%	25,000 เพิ่ม 4.16%	
2514	141,000 เพิ่ม 24.77%	63,000 เพิ่ม 3.27%	27,000 เพิ่ม 8%	
2515	173,000 เพิ่ม 22.69%	65,000 เพิ่ม 3.17%	28,000 เพิ่ม 3.70%	
เพิ่มเฉลี่ย	14.27%	9.82%	7.53%	

⁴กรมอาชีวศึกษา

เป็นเช่นนี้ตลอดไปจนถึง พ.ศ. 2533 เป็นที่คาดหมายกันว่าจะมีผู้สำเร็จ ม.ศ. 3 สายสามัญจำนวนประมาณ 300,000 คน ในปีการศึกษา 2520 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 จำนวนผู้สำเร็จชั้น ม.ศ. 3 สายสามัญประมาณ 300,000 คนนี้ คาดว่าจะมาสมัครเข้าเรียน ม.ศ. 4 สายอาชีวศึกษาประมาณ 100,000 คนเศษ ภาระงานของกรมอาชีวศึกษา ในอนาคตอันใกล้จะต้องเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว จึงต้องมีการวางแผนงานให้พร้อมที่จะรับภาระอันหนักนี้ โดยการขยายสถานที่ศึกษาให้นักศึกษาได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน⁵

วิทยาเขตอุเทนถวายเดิมเป็นหน่วยงานหนึ่งของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันแม้จะแยกมาสังกัดวิทยากรุณีเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการก็ตามแต่ก็ยังเป็นสถานที่ให้การศึกษาแก่นักศึกษาทั้งในระดับประโยคมัธยมศึกษาวิชาชีพ (ป.ว.ช.) และระดับประโยคมัธยมศึกษาวิชาชีพชั้นสูง (ป.ว.ส.) ของกระทรวงศึกษาธิการ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องให้ความร่วมมือกระทรวงศึกษาธิการโดยแบ่งเช่าอาคารที่กรมอาชีวศึกษารับไม่ไหวมาเป็นบางส่วน แต่ตึกซึกที่สถานศึกษา คัดค้านกลับไม่สามารถเพิ่มจำนวนชั้นเรียนและเปิดแผนกวิชาชีพอื่น ๆ ที่จำเป็นแก่ความต้องการของตลาดแรงงานได้ เพราะเขาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่โดยมีพื้นที่ประมาณ 25 ไร่ เท่านั้น จึงเห็นสมควรที่จะขยับขยาย โดยการย้ายไปอยู่ ณ ที่แห่งใหม่ที่มีพื้นที่ที่เหมาะสมใหญ่กว่าที่อยู่ในปัจจุบันนี้ เพื่อจะสนองตอบการขยายตัวทางการศึกษาให้ได้เต็มที่ดังกล่าวข้างต้น

ปัญหาเรื่องเสียงรบกวนจากถนน และโรงปฏิบัติงานต่ออาคารเรียน

ในเรื่องการเรียนการสอนนั้น สื่อความรู้อย่างหนึ่ง คือ การสอนด้วยเสียง เสียงจึงมีความจำเป็นต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมากโดยเฉพาะการเรียนด้วยการออกเสียงให้นักศึกษาฟัง การฟังโดยใช้หูเพียงอย่างเดียวขึ้นอยู่กับการได้ยิน กล่าวคือในห้องเรียนจะต้อง

⁵ดร.ชญ แสงศักดิ์, ฐาใจ ศรีวิรัตน์, "สภาพการณ์อาชีวศึกษาระหว่างปี 2510-2516" รวมบทความอาชีวศึกษา (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิทยากร, 2517), หน้า 73-77.

มีเสียงดังไม่น้อยกว่า 60 เดซิเบล และไม่เกิน 75 เดซิเบล ที่ที่สุดคือ 68 เดซิเบล⁶

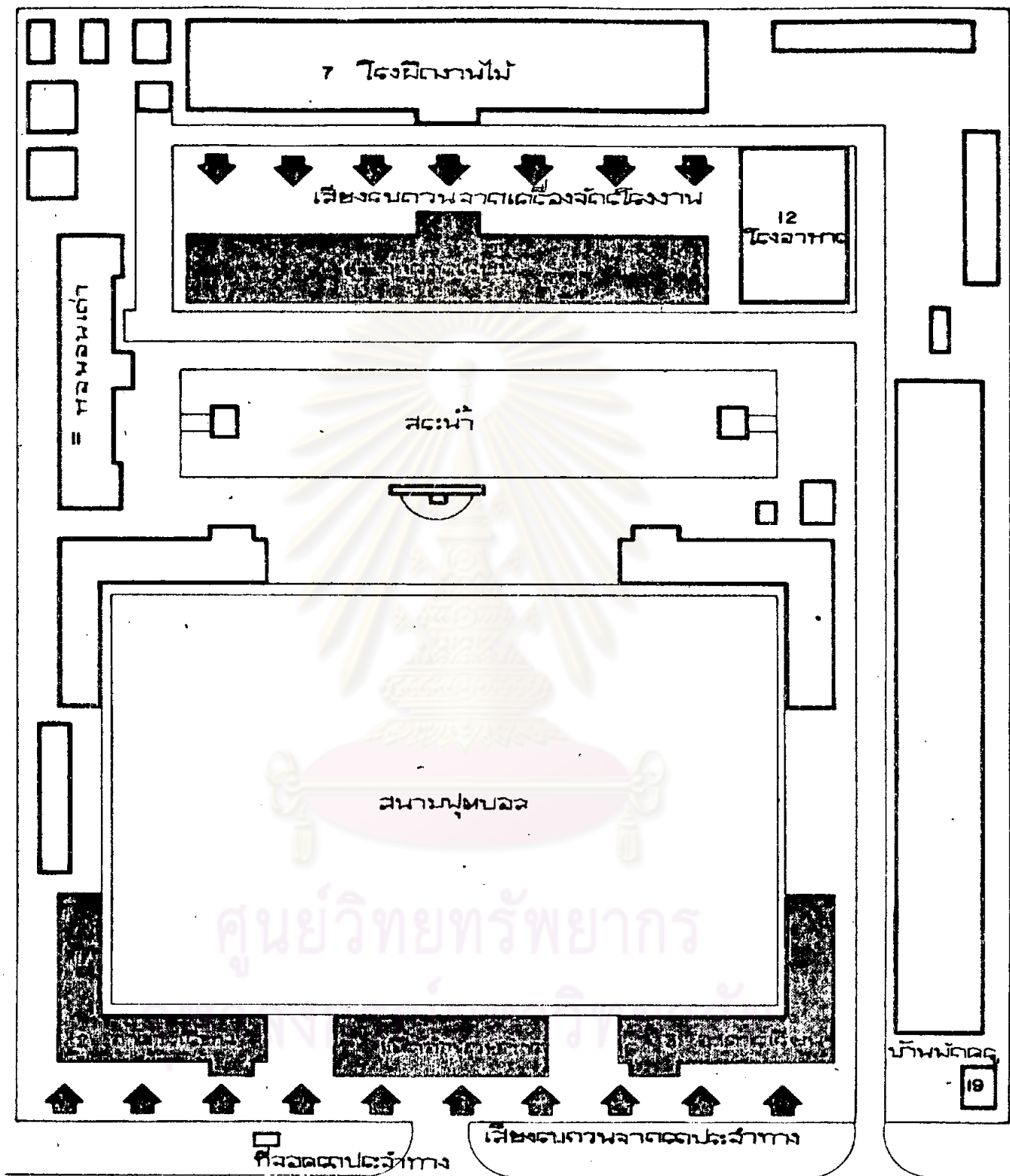
วิทยาเขตอุเทนถวาย มีปัญหาเกี่ยวกับเสียงรบกวนต่อห้องเรียนเป็นอย่างมาก แบ่งออกได้ 2 ประการ คือ

1. เสียงรบกวนจากรถยนต์หรือรถเมล์ประจำทางภายนอกวิทยาลัย มีอาคารเรียน 2 อาคารอยู่ติดรั้วกำแพงหน้าวิทยาเขต คือ อาคารเรียนหมายเลข 2 และหมายเลข 3 ตลอดจนถึงอำนวยการหมายเลข 1 อยู่ใกล้รั้วกำแพงหน้าวิทยาเขตห่างจากแนวถนนประมาณ 10-15 เมตร โดยเฉพาะอาคารเรียนหมายเลข 2 ค่ายแล้วยังมีปัญหามากเพราะบริเวณถนนตรงติดอาคารเรียนมีป้ายจอดรถประจำทางอยู่ด้วย⁷ ทำให้เกิดเสียงรบกวนในการเรียนเป็นอย่างมาก รถประจำทางจะทำให้เกิดเสียงดังประมาณ 89 เดซิเบล⁸ เกินความต้องการในการได้ยินทำให้ทวนหู สอนไม่รู้เรื่อง จึงนับว่าเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน วิทยาเขตได้พยายามปลูกต้นไม้เพื่อกรองเสียงรบกวนแต่ก็ไม่ได้ผลเพราะการกรองเสียงนั้นจะทำให้ลดลงได้บ้างเล็กน้อย นับว่ายังไม่ได้ ยังมีอีกวิธีหนึ่งคือสร้างกำแพงกันเสียงด้วยวัสดุทึบ แต่กำแพงกันเสียงนี้จะต้องสูงประมาณ 3.50 เมตรขึ้นไป โดยเทียบระยะห่างจากตัวอาคาร รั้ว และถนน จึงทำให้ไม่ได้มีทัศนียภาพที่สวยงามและคงจะดูน่าเกลียดน่าชัง เป็นอย่างมากในแง่จิตวิทยาที่ไม่ดี นักศึกษาจะมองเห็นเป็นว่าเป็นกำแพงคุกเพื่อจะชังนักศึกษา ด้วยเหตุนี้จึงเป็นปัญหาแก่วิทยาเขตเป็นอย่างมาก

⁶ Design Guide for Secondary Schools in Asia, Acoustic Problem. Unesco, Regional Office for Education in Asia, Bangkok, 1977, pp. 13.

⁷ รูปที่ 3 แสดงเสียงรบกวนต่ออาคารเรียน

⁸ Ibid., Design Guide for Secondary Schools in Asia.

ด น น พ ญ า ใ ก

รูปที่ 3 แสดงเสียงรบกวนต่ออาคารเรียน

2. เสียงรบกวนจากโรงปฏิบัติงาน ในการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษานั้น จำเป็นจะต้องมีการฝึกงานหรือปฏิบัติงาน โรงงานช่างไม้ครุภัณฑ์ นั้นว่าสร้างปัญหาในเรื่องแฉกเสียงดังรบกวนอาคารใกล้เคียงเป็นอย่างมาก วิทยาเขตอุเทนถวาย ใ้คว่างผังโรงงานผิดพลาดมากจนจึงเกิดปัญหาในเรื่องเสียงดังของเครื่องเลื่อย, ตัดเพลาะไม้เป็นอย่างมากกล่าวคือ เสียงดังจากการเพลาะไม้ประมาณ 105 เดซิเบล⁹ ดังเกินความต้องการในการสอน ฉะนั้นอาคารเรียนที่อยู่ใกล้บริเวณนั้นได้แก่อาคารเรียนหมายเลข 6¹⁰ จะเรียนไม่รู้เรื่องเมื่อโรงงานเดินเครื่องเพลาะไม้ นับว่าเป็นอุปสรรคอย่างร้ายแรงต่อการเรียนการสอนเช่นเดียวกันอาคารเรียนจะไม่สามารถสนองประโยชน์ได้ 100 เปอร์เซ็นต์จะต้องเลือกใช้เป็นบางเวลาในขณะที่โรงงานไม่เดินเครื่องจักร นับว่าไม่ถูกต้องทำให้สูญเสียสภาพการใช้อาคารเป็นอย่างมาก รวมทั้งการจัดตารางสอนก็จะก่อให้เกิดความยุ่งยากเพราะจะต้องกำหนดเวลาให้หลบหลีกกันไม่ให้ชั่วโมงปฏิบัติงานตรงกับชั่วโมงบรรยายในสองอาคารเรียนนี้ นับว่ายุ่งยากที่สุด จึงนับว่าเป็นปัญหาใหญ่อันหนึ่งที่จะต้องได้รับการแก้ไข

ปัญหาในเรื่องการสัญจรภายในวิทยาเขตอุเทนถวายและทางเข้าออก

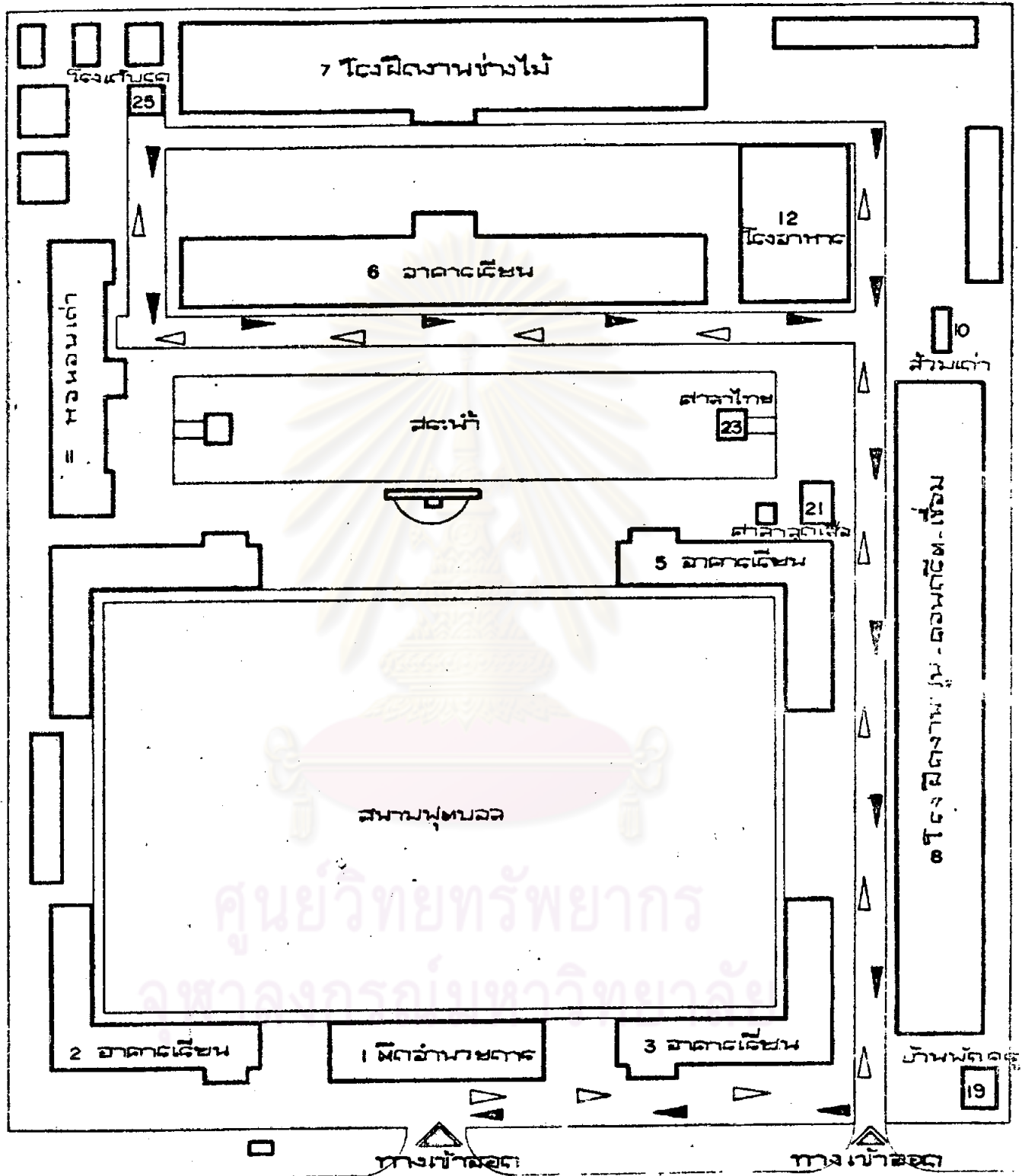
การสัญจรภายในและทางเข้าออกเป็นสิ่งสำคัญในการวางผังอาคารทุกประเภท เพราะจะทำให้เกิดความสะดวกสบายในการสัญจรตลอดทั้งความปลอดภัยในการสัญจรอีกด้วย

1. การสัญจรภายในวิทยาเขตอุเทนถวาย จะมีถนน คสล. เพียงสายเดียวจากหน้าวิทยาเขตอุเทนถวายเลี้ยวขวาผ่านอาคารหมายเลข 1 คืออำนวยการ อาคารหมายเลข 3 อาคารเรียน อาคารหมายเลข 8 โรงฝึกงานช่างปูน-คอนกรีต อาคารหมายเลข 5 อาคารเรียนสี่เหลี่ยม ผ่านอาคารหมายเลข 6 อาคารเรียนเลี้ยวขวาผ่านอาคารหมายเลข 11 หอนอนเก่าไปสิ้นสุดที่อาคารหมายเลข 25 โรงเก็บรถยนต์¹¹ จะเห็น

⁹Ibid.,

¹⁰รูปที่ 3 แสดงเสียงรบกวนต่ออาคารเรียน

¹¹รูปที่ 4 แสดงเส้นทางการสัญจรภายในและทางเข้าออก

ถนนพญาไท
 รูปที่ 4 แสดงเส้นทางการสัญจรภายในและทางเข้า-ออก

ว่า ทางรถยนต์นั้นจะผ่านส่วนอำนวยความสะดวก อาคารเรียน โรงอาหารเข้าไปภายในพื้นที่
ดินเกือบตลอดทำให้เกิดเสียงรบกวนบ้างและสิ่งสำคัญก็คือความไม่สะดวกในการสัญจร
เพราะจะต้องขับรถยนต์ด้วยความเร็วช้ามากเพื่อความปลอดภัยแก่นักศึกษาที่เดินเท้าไป
ตามถนนโดยเฉพาะ ถนนไม่มีทางเท้าด้วยนับว่าไม่ปลอดภัยแก่ผู้เดินเท้าเป็นอย่างมาก
อีกทั้งถนนก็แคบมาก คือกว้างประมาณ 5-6 เมตรเท่านั้น รถยนต์หลักกันก็ยากอยู่แล้วจะ
ทำให้เกิดอันตรายแก่ผู้ขับรถยนต์และผู้เดินเท้า

ส่วนถนน ชื่อมคอหน้าโรงฝึกงานช่างไม้ นั้นเป็นถนนสำหรับให้รถยนต์นำวัสดุ
อุปกรณ์มาส่งเป็นครั้งคราวแต่ก็ไม่ปลอดภัยอยู่ก็เพราะวิ่งผ่านตลอดคานหน้าของโรงงาน
นักศึกษาที่เดินอยู่ในบริเวณนั้นอาจจะได้รับอันตรายก็ได้จึงสมควรจะมีการแก้ไข

2. ทางเข้าออก วิทยาเขตอุเทนถวายมีประตูทางเข้าออกอยู่สองทาง คือ
คานหน้าวิทยาเขตตรงส่วนอำนวยความสะดวก คานหน้าวิทยาเขตตรงอาคารหมายเลข 19
บ้านพักครู¹² ประตูหน้าตรงส่วนอำนวยความสะดวกกว้างประมาณ 8-10 เมตร กว้างพอที่รถยนต์
ขนาดใหญ่จะเข้าออกได้ก็จริงแต่ระยะห่างระหว่างประตูเข้าคานหน้ากับส่วนอำนวยความสะดวกอยู่
ประจันหน้ากันเกินไป คือ ห่างจากรั้วประมาณ 10-15 เมตร ทำให้รถยนต์ขนาดใหญ่หรือ
รถยนต์บรรทุกเลี้ยวขวาเข้าได้ยากมาก เคยมีอุบัติเหตุรถยนต์บรรทุกเบียดเสาประตูรั้วคานหน้า
หักเสียหายเสมอ

ส่วนทางเข้าออกอีกทางหนึ่งนี้ คือ คานหน้าตรงอาคารหมายเลข 19 บ้านพัก
ครูนั้น ประตูเข้าคานหน้าแคบมาก คือ กว้างประมาณ 5 เมตร รถยนต์ขนาดใหญ่เข้า
ออกลำบากอีกทั้งถนนพญาไทตอนนั้นแคบ เพราะมีเกาะกลางถนนทำให้มุมเลี้ยวชันมากมัก
เป็นอันตรายเสมอ จึงเห็นว่าทางเข้าออกวิทยาเขตอุเทนถวายเค็มนั้นไม่เหมาะสมทั้ง
ตำแหน่งที่ตั้งและขนาดความกว้างของทางเข้าออกจึงสมควรจะมีการแก้ไขเช่นเดียวกัน

¹² รูปที่ 4 แสดงเส้นทางการสัญจรภายในและทางเข้าออก

การเคหะแห่งชาติให้ที่ดินเพื่อการศึกษา

โดยการศึกษาต่อด้วยวาจาระหว่างผู้อำนวยการวิทยาเขตอุเทนถวาย คือนายนคร ศรีวิจารณ์ กับผู้ว่าการเคหะแห่งชาติ นายประสิทธิ์ ธรรม์เทศ เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2519 ที่การเคหะแห่งชาติ คลองจั่น บางกะปิ พระนคร การเคหะแห่งชาติยินดีให้ใช้ที่ดินของการเคหะแห่งชาติเพื่อการอาชีวศึกษาโดยให้เปล่า ณ บริเวณนิคมอุตสาหกรรม ชัยภูมิบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยอยู่ห่างจากพระนครประมาณ 48 กิโลเมตร นับจากอนุสาวรีย์ชัย-สมรภูมิ จำนวนที่ดินประมาณ 176 ไร่ แต่มีข้อแม้ว่าวิทยาเขตอุเทนถวายจะต้องเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ชุมชนในบริเวณนิคมอุตสาหกรรมด้วย ซึ่งตรงกับนโยบายของวิทยาเขตอุเทนถวายอยู่แล้ว

และเป็นที่ยอมรับกันคืออยู่แล้วว่า การก่อสร้างอาคารเพื่อศึกษานั้นที่ดินนับว่าเป็นงบในการก่อสร้างที่สำคัญประการหนึ่งโดยเฉพาะในเมืองหลวงเพราะราคาที่ดินแพงมาก และเพื่อการขยายตัวของวิทยาลัยจำเป็นต้องใช้ที่ดินไม่ต่ำกว่า 100 ไร่ ซึ่งคงจะเป็นเงินจำนวนมหาศาล ซึ่งรัฐบาลคงจะไม่สามารถจัดให้ได้ตามความต้องการ

ดังนั้นเมื่อมีโอกาสที่จะได้ที่ดินเพื่อการก่อสร้างอาคารทางการศึกษาโดยไม่เสียเงินเลย จึงนับว่าเป็นโอกาสที่ดีมากและรัฐบาลก็พอที่จะให้งบประมาณเพื่อก่อสร้างอาคารทางการศึกษาโดยเงินผูกพันรายปีอื่นจำกัดและสามารถดำเนินการได้ตามความประสงค์ เพราะใช้เงินงบประมาณไม่มากมายจนเกินไปนัก และเป็นเหตุผลที่หนึ่งที่ตัดสินใจจะย้ายวิทยาเขตอุเทนถวายไปอยู่ ฯ ที่แห่งใหม่

ส่วนว่าที่ดินแห่งใหม่นี้จะเหมาะสมแก่การศึกษาเพียงใดนั้นจะขอวิเคราะห์หวัจจัยในตอนหลังต่อไป

คำตอบแทน

คำตอบแทน คือ ค่าทดแทนที่ฝ่ายเจ้าของที่ดินมอบให้แก่ฝ่ายผู้เช่าที่ดินในเมือง ฝ่ายเจ้าของที่ดินมีความต้องการจะใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์อื่น แต่จะต้องอยู่ในขอบบังคับของ

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ฝ่ายเจ้าของที่ดินจะเป็นผู้มีสิทธิเหนือฝ่ายผู้เช่าที่ดิน แต่ต้องอยู่ในขอบบังคับกฎหมายเช่นเดียวกัน

การบอกเลิกเช่าฝ่ายเจ้าของที่ดินจะคงปฏิบัติตามสัญญา เช่น ถ้ากำหนดเวลาเช่าไม่ปรากฏในข้อตกลงกัน หรือไม่พึงสันนิษฐานได้ ทานว่าคู่สัญญาฝ่ายใดบอกเลิกสัญญาเช่า ในขณะที่เมื่อสุดระยะเวลาอันเป็นกำหนดระยะเวลาเช่าก็ได้ แต่ต้องบอกกล่าวให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้ตัวก่อนซึ่งกำหนดเวลาระยะเวลาเช่าเป็นอย่างน้อย¹³ เช่น เขาเป็นรายเดือนเมื่อครบเดือนผู้เช่าจ่ายค่าเช่าให้แก่ผู้ให้เช่าแล้ว ผู้ให้เช่าอาจบอกเลิกสัญญาเช่าได้ และผู้เช่ามีสิทธิอยู่ได้อีก 1 เดือน เมื่อครบตามเวลาแล้วผู้ให้เช่าจะบังคับให้ผู้เช่าออกจากที่ดินของผู้ให้เช่าได้ ถ้าผู้เช่าไม่ปฏิบัติตาม ผู้ให้เช่าจะฟ้องร้องศาลเป็นผู้ชี้ขาดให้ และถ้าสัญญาเช่าเป็นรายปีก็คือหลักเกณฑ์อย่างเดียวกัน

แต่ในการเคลื่อนย้ายทรัพย์สิน อาคารบ้านเรือนนั้นผู้ให้เช่าที่ดินจำเป็นจะต้องให้ค่าขนย้าย ค่ารถขน ค่าเสียหาย แก่ผู้เช่าควย ในกรณีนี้ผู้เช่าจะนำทรัพย์สินอาคารบ้านเรือนออกไป เป็นสมบัติของตนเอง แต่ถาผู้เช่าไม่ต้องการทรัพย์สินอาคารบ้านเรือนแต่ต้องออกไปจากที่ดินตามสัญญา ผู้ให้เช่าก็จำเป็นจะต้องให้ค่าตอบแทนแก่ผู้เช่าตามกฎหมายเช่นเดียวกัน โดยการที่ราคาทรัพย์สินตามกฎหมายแพ่งพาณิชย์ โดยการหักค่าเสื่อมราคาของอาคารหรือทรัพย์สินลงปีละ 5 เปอร์เซ็นต์¹⁴

ในการดำเนินงานโยกย้ายออกจากที่เช่าก็ได้ ในการจ่ายเงินค่ารถขนขนย้าย ค่าเสียหาย ตลอดจนค่าตอบแทนก็ได้ ถ้าหากผู้เช่าและผู้ให้เช่าตกลงกันไม่ได้ จะต้องให้ศาลเป็นผู้ชี้ขาดในกรณีนี้ผู้เช่าและผู้ให้เช่าเป็นเอกชนต่อเอกชน หรือเอกชนต่อรัฐบาลแต่ถาผู้เช่าและผู้ให้เช่าเป็นหน่วยงานของรัฐบาลด้วยกันแล้ว จะฟ้องร้องกันในศาลไม่ได้ให้พิจารณาอ้อมๆกันโดยตั้งคณะกรรมการขึ้นมาทั้ง 2 ฝ่าย¹⁵

¹³(ป.พ.พ.ม. 566 ว่าด้วยการเช่าทรัพย์สิน)

¹⁴Ibid.,

¹⁵มติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2500

ในกรณีวิทยาเขตอุเทนถวายเป็นผู้เช่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้ให้เช่า ต่างก็เป็นหน่วยงานของรัฐบาลด้วยกัน จะฟ้องร้องกันในศาลไม่ได้ ให้พิจารณาอ้อมๆ กัน โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยผู้ให้เช่าจะต้องจ่ายค่าตอบแทน และค่าขนย้ายเครื่องจักร ตลอดจนครุภัณฑ์ด้วยความยุติธรรม และมีวิธีดำเนินงานดังต่อไปนี้

ก. ในเรื่องเกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมการตีราคาทรัพย์สิน

เพื่อให้การพิจารณากำหนดค่าตอบแทน เป็นไปด้วยความเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการ โดยวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะต้องตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อตรวจสอบการร้องโดยความยุติธรรม

คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่สำคัญ คือ จะต้องพิจารณาโดยละเอียดรอบคอบเกี่ยวกับ กำหนดราคาค่าตอบแทนอาคารและสิ่งก่อสร้าง, ค่ารื้อย้ายอาคาร และค่าขนย้ายของ โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์การประมาณราคาอาคารค่าใช้จ่ายในการรื้อย้าย, ขนย้าย โดยคณะกรรมการทั้ง 2 ฝ่าย เห็นพ้องต้องกัน เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณากำหนดค่าตอบแทนประเภทต่าง ๆ แล้วจะได้ถือเอาที่กำหนดราคานั้นเป็นหลัก เพื่ออนุมัติจ่ายค่าตอบแทน และค่าขนย้ายตามลำดับต่อไป

ข. ในเรื่องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประมาณราคาค่าตอบแทน อาคารสิ่งปลูกสร้าง ค่ารื้อย้ายอาคาร และค่าขนย้ายสิ่งของ

1. ค่าตอบแทนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

1.1 หลักการ ราคาอาคารอาจเปลี่ยนแปลงไปได้เนื่องจาก

1.1.1 ชนิดของอาคาร เช่น อาคารพักอาศัยชั้นเดียว สองชั้น ห้องแถวชั้นเดียว, สองชั้น, ที่ทำการชั้นเดียว, สองชั้น, โรงงานชั้นเดียว, สองชั้น

ฯลฯ

1.1.2 วัสดุก่อสร้างที่ประกอบเป็นอาคาร

1.1.3 สภาพอาคาร ความเสื่อมราคาคิดเป็นเปอร์เซ็นต์

1.2 การประมาณราคาอาคารให้ถือราคาประมาณทั้งปรากฏรายละเอียดตามบัญชีแนบท้ายหมายเลข บข.01 และ บข.02

1.3 การประมาณราคาสสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ สิ่งปลูกสร้างที่มีรายการพิเศษนอกเหนือไปจากข้อ 1 อู 1.2 จะคิดพิจารณาค่าทดแทนตามหลักเกณฑ์คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าเหมาะสม

1.4 การตรวจราคาตามสภาพความเสื่อมราคาของอาคารและสิ่งปลูกสร้าง อาจทำให้ราคาลดลง คิดได้เป็นปีละประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์จากอายุ 20 ปี เป็นหลัก

ความเสื่อมราคาที่เหมาะสมอาจเปลี่ยนแปลงได้แล้วแต่การบำรุงรักษาและการใช้สอย ราคาค่าทดแทนถือเอาราคาที่ไต่คำนวณไว้ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวหักด้วยค่าเสื่อมราคา

2. การย้ายอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ในที่นี้จะไม่กล่าวถึงเพราะในการย้ายวิทยาเขตอุเทนถวายคราวนี้จะไม่มีการย้ายอาคารเดิม

3. ค่าขนย้ายสิ่งของ

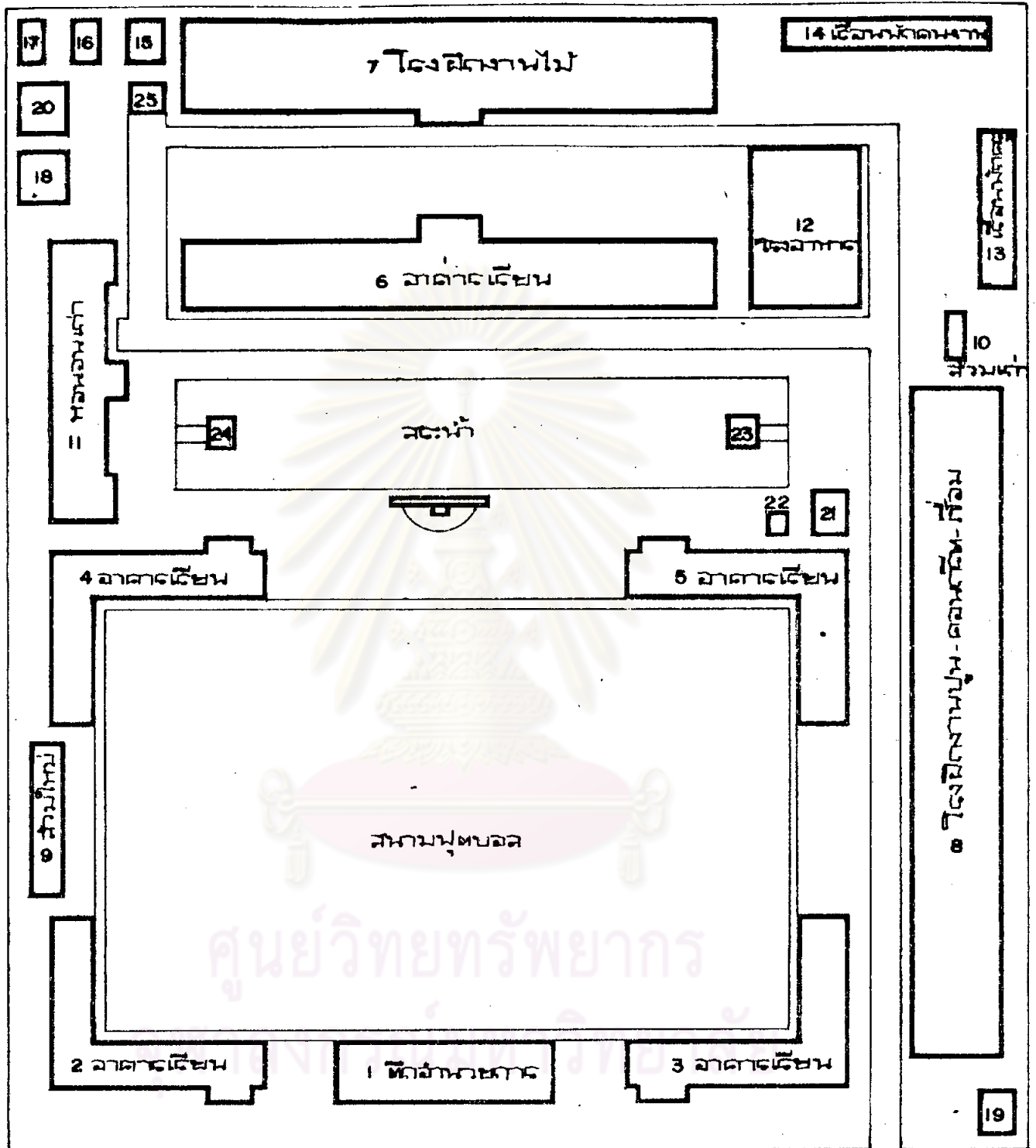
3.1 หลักการ ค่าขนย้ายเฉพาะสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุและอุปกรณ์ ฯลฯ จากวิทยาเขตอุเทนถวายปทุมวันพระนคร ไปยังวิทยาเขตอุเทนถวาย คลอง 6 ชิงชันบุรี-ปทุมธานี

3.2 รายละเอียดการคิดค่าขนย้าย

3.2.1 ค่าขนย้ายสิ่งของคิดเป็นเที่ยวของรถยนต์เทลเลอร์ เที่ยวแรกไม่เกิน 5,000 บาท เที่ยวต่อไปไม่เกินเที่ยวละ 4,500 บาท ในรัศมีไม่เกิน 100 กิโลเมตร รวมทั้งค่ายกของขึ้นลงด้วย น้ำหนักบรรทุกทุกเที่ยวละไม่เกิน 15 ตัน¹⁶

ดูรายละเอียดตามบัญชีแนบท้ายหมายเลข บข.03 - 06

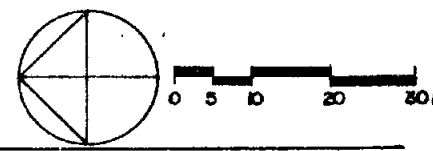
¹⁶ กรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, การประมาณราคาในงานก่อสร้าง. 4,000 เล่ม พิมพ์ครั้งที่ 6. พระนคร . โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2513. หน้า 32
เทียบกับราคาจริงในปัจจุบัน

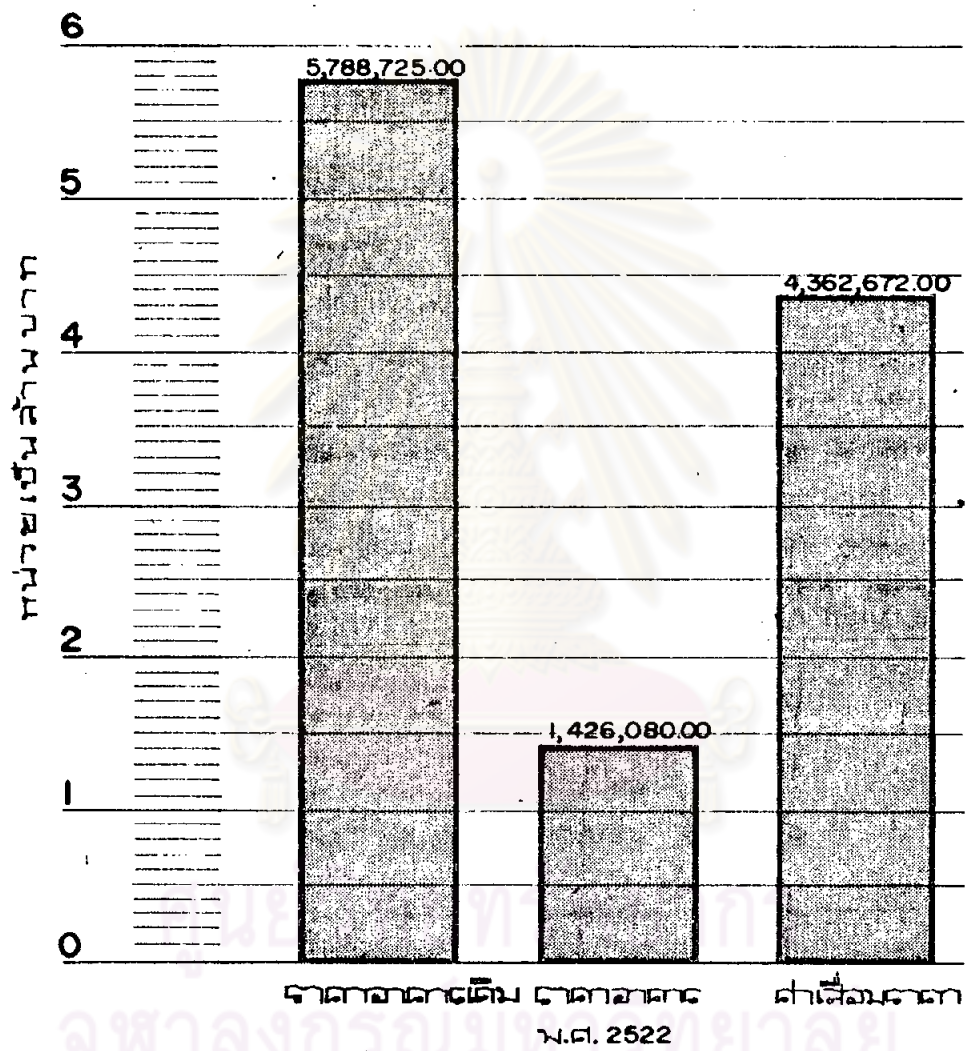
- 15 บ้านน้ตตง
- 16 บ้านน้ตตง
- 17 บ้านน้ตตง
- 18 บ้านน้ตตง
- 19 บ้านน้ตตง
- 20 บ้านน้ตตง

- 21 ศาลาสุดเสื่อ
- 22 แกรงหน้า
- 23 ศาลาไทย
- 24 ศาลาไทย
- 25 โถงสีตงานไม้

ถนน พญาไท

รูปที่ 5 ผังวิทยาเขตอุเทนถวายเดิม

รูปที่ 6 การเปรียบเทียบราคาอาคาร
โดยมีค่าเสื่อมราคานับถึง พ.ศ.2522

ตารางที่ 3 บัญชีหมายเลข บข.01

อ้างอิง : ดังบริเวณ

อาคาร - สิ่งปลูกสร้างและค่าตอบแทน

ปี พ.ศ.2522

อาคาร หมายเลข	รายการ	สร้างเมื่อ พ.ศ.	ค่าก่อสร้าง	ค่าเสื่อมราคา ปีละ 5 %	จำนวน ปี	ราคาค่าเสื่อม ราคา	เหลือเป็น ค่าตอบแทน
1	ตึกอำนวยการ	2480	70,000 -	-	42	70,000 -	-
2	อาคารเรียนและห้องสมุด	2476	45,263 -	-	46	45,263 -	-
3	อาคารเรียน	2479	41,863 -	-	43	41,863 -	-
4	อาคารเรียน	2480	39,763 -	-	42	39,763 -	-
5	อาคารเรียน	2480	39,763 -	-	42	39,763 -	-
6	อาคารเรียน	2501	1,480,000 -	-	21	1,480,000 -	-
7	โรงฝึกงาน	2504	1,486,000 -	74,300 -	18	1,337,400 -	148,600 -
8	โรงฝึกงานปูน-คอนกรีต-เชื่อม	2514	1,500,000 -	75,000 -	8	600,000 -	900,000 -
9	ห้องน้ำห้องสุขาใหม่	2514	126,000 -	6,300 -	8	50,400 -	75,600 -
10	ห้องน้ำห้องสุขาเก่า	2501	20,000 -	-	21	20,000 -	-
11	หอนอนเก่า	2490	199,300 -	-	32	199,300 -	-
12	โรงอาหาร	2504	43,800 -	2,190 -	18	39,420 -	4,380 -
13	เรือนพักครู	2501	72,000 -	-	21	72,000 -	-
14	เรือนพักคนงาน	2500	55,000 -	-	22	55,000 -	-
15	บ้านพักครู	2508	50,000 -	2,500 -	14	35,000 -	15,000 -
		รวม	5,268,752 -	-	รวม	4,125,172 -	1,143,580 -

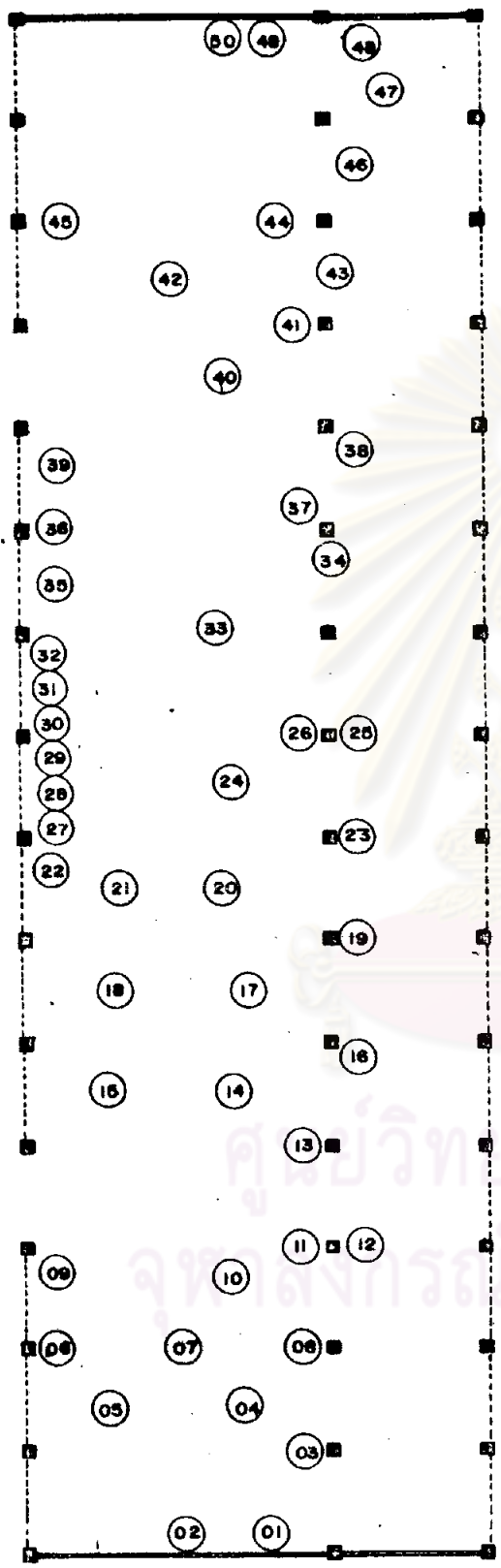
หมายเลขอาคารต้องสอดคล้องกับที่แสดงไว้ในผังบริเวณ.

ตารางที่ 4 บัญชีหมายเลข บข.02
 อ้างถึง : ยังบริเวณ

อาคาร - สิ่งปลูกสร้าง และค่าตอบแทน
 ปี พ.ศ.2522

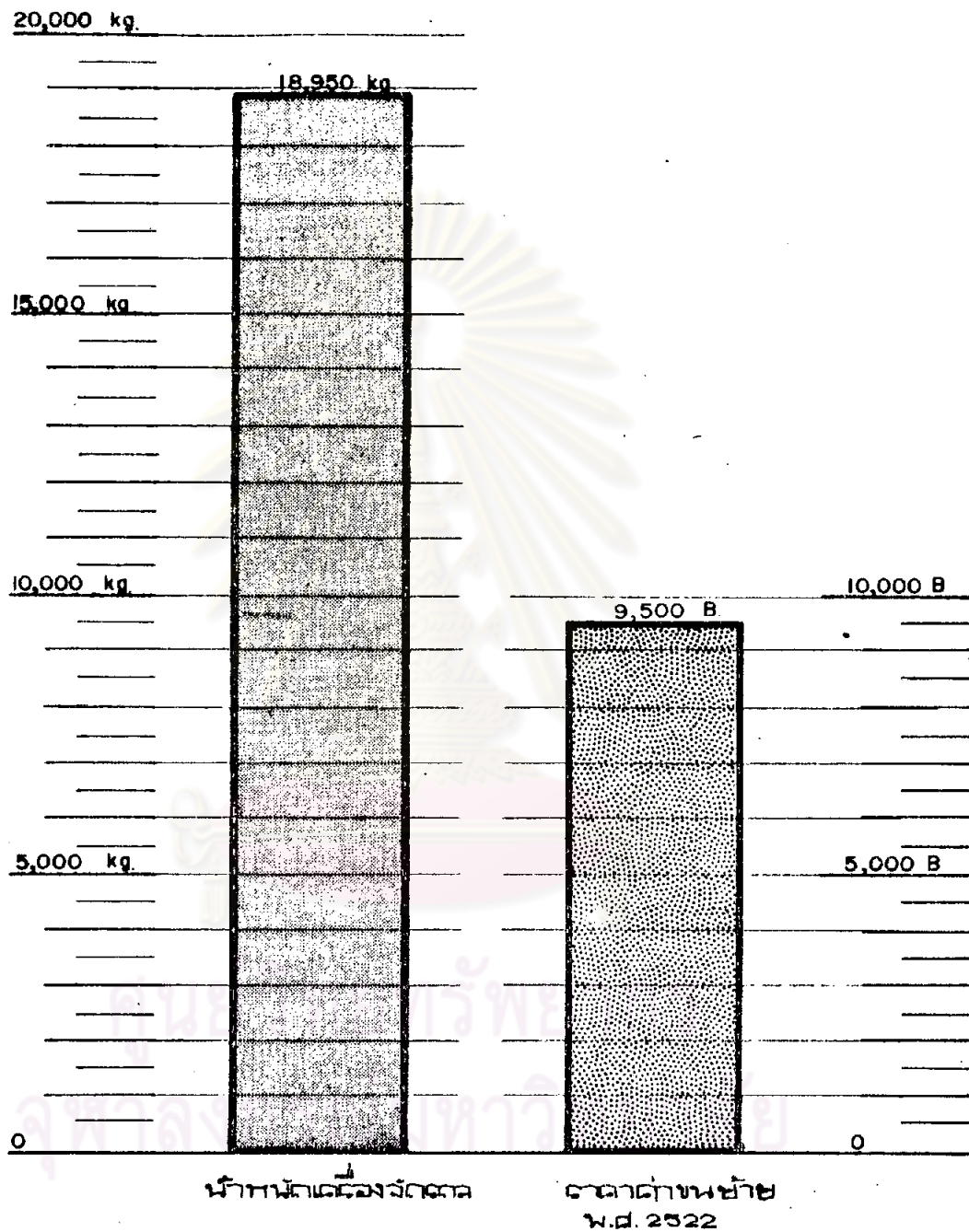
อาคาร หมายเลข	รายการ	สร้างเมื่อ พ.ศ.	มูลค่า ค่างอสร้าง	ค่าเสื่อมราคา ปีละ 5 %	จำนวน ปี	รวมค่าเสื่อม ราคา	เหลือเป็น ค่าตอบแทน
16	บ้านพักครู	2508	50,000 -	2,500 -	14	35,000 -	15,000 -
17	บ้านพักครู	2508	50,000 -	2,500 -	14	35,000 -	15,000 -
18	บ้านพักครู	2516	150,000 -	7,500 -	6	45,000 -	105,000 -
19	บ้านพักครู	2505	50,000 -	2,500 -	17	42,500 -	7,500 -
20	บ้านพักครู	2514	80,000 -	4,000 -	8	32,000 -	48,000 -
21	ศาลาลูกเสือ	2516	30,000 -	1,500 -	6	9,000 -	21,000 -
22	แทงคน้ำ	2516	20,000 -	1,000 -	6	6,000 -	14,000 -
23	ศาลาไทย	2517	30,000 -	1,500 -	5	7,500 -	22,500 -
24	ศาลาไทย	2517	30,000 -	1,500 -	5	7,500 -	22,500 -
25	โรงเก็บรถยนต์	2510	30,000 -	1,500 -	12	18,000 -	12,000 -
		รวม	520,000 -		รวม	237,500 -	282,500 -
	ขอยกมาจากหน้า		5,268,752 -		ขอยกมาจากหน้า	4,125,172 -	1,143,580 -
	รวมทั้งหมด		5,788,752 -		รวมทั้งหมด	4,362,672 -	1,426,080 -

หมายเลขอาคารต้องสอดคล้องกับที่แสดงไว้ในยังบริเวณ.

รูปที่ 7 แสดงการวางตำแหน่งเครื่องจักรกล

- 1 เครื่องลับใบเลื่อย
- 2 เครื่องลับใบตบ
- 3 เครื่องเลื่อยขลุ
- 4 เครื่องทำป้า
- 5 เครื่องขัดกระดาษทราย
- 6 เครื่องขัดกระดาษทราย
- 7 เครื่องทำป้า
- 8 เครื่องเลื่อยขลุ
- 9 เครื่องขัดกระดาษทราย
- 10 เครื่องทำป้า
- 11 เครื่องเลื่อยขลุ
- 12 เครื่องเจีย
- 13 เครื่องเลื่อยตัด
- 14 เครื่องไส
- 15 เครื่องเลื่อยสายพาน
- 16 เครื่องเผาไม้
- 17 เครื่องเลื่อยวงเดือน
- 18 เครื่องทำเดือย
- 19 เครื่องเลื่อยตัด
- 20 เครื่องเผาไม้
- 21 เครื่องทำเดือย
- 22 เครื่องเจีย
- 23 เครื่องเผาถลน
- 24 เครื่องเผาไม้
- 25 เครื่องเผาถลน
- 26 เครื่องลับหินไฟ
- 27 เครื่องควงไม้
- 28 เครื่องควงไม้
- 29 เครื่องควงไม้
- 30 เครื่องควงไม้
- 31,32 เครื่องควงไม้
- 33 เครื่องขัดกระดาษทราย
- 34 เครื่องทำป้า
- 35 เครื่องควงไม้
- 36 เครื่องขัดกระดาษทราย
- 37 เครื่องทำป้า
- 38 เครื่องทำเดือยถลน
- 39 เครื่องเลื่อยขลุ
- 40 เครื่องเลื่อยวงเดือน
- 41 เครื่องเลื่อยสายพาน
- 42 เครื่องไสขนาด
- 43 เครื่องเผาชิ้น
- 44 เครื่องไสเผา
- 45 เครื่องเลื่อยตัด
- 46 เครื่องเผาไม้
- 47 เครื่องลับใบตบ
- 48 เครื่องลับใบเลื่อย
- 49 เครื่องลับหินเจีย
- 50 เครื่องลับหินเจีย

รูปที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบน้ำหนักเครื่องจักรกล
และจำหน่ายด้วยรถเตอร์ ในรัศมีไม่เกิน 100 กม.

ตารางที่ 5

บัญชีหมายเลข บข. 03 เครื่องจักรกลและคานขนย้าย ปี พ.ศ. 2522

อ้างอิง : ผังแสดงการวางตำแหน่งเครื่องจักรกลโรงงานช่างไม้

เครื่องจักร หมายเลข	รายการ	น้ำหนัก ประมาณ (ก.ก.)	เที่ยว ที่	คานขนย้าย (บาท)
01	เครื่องลับใบเลื่อย	100		
02	เครื่องลับใบกบ	100		
03	เครื่องเลื่อยฉลุ	50		
04	เครื่องทำบัว	100		
05	เครื่องชักกระดาษทราย	100		
06	เครื่องชักกระดาษทราย	100		
07	เครื่องทำบัว	200		
08	เครื่องเลื่อยฉลุ	100		
09	เครื่องชักกระดาษทราย	100		
10	เครื่องทำบัว	200		
11	เครื่องเลื่อยฉลุ	100		
12	เครื่องเจียร	150		
13	เครื่องเลื่อยตัด	300		
14	เครื่องไส	500		
15	เครื่องเลื่อยสายพาน	500		
16	เครื่องเจาะไม้	500		
	รวม	3,200		

ตารางที่ 6

บัญชีหมายเลข บข.04 เครื่องจักรกล และคานขนย้ายปี พ.ศ. 2522
 อ้างถึง . ผังแสดงการวางตำแหน่งเครื่องจักรกล โรงงานช่างไม้

เครื่องจักร หมายเลข	รายการ	น้ำหนัก ประมาณ (ก.ก.)	เที่ยว ที่	คานขนย้าย (บาท)
17	เครื่องเลื่อยวงเดือน	300		
18	เครื่องทำเคื่อย	500		
19	เครื่องเลื่อยตัด	500		
20	เครื่องเพลาะไม้	500		
21	เครื่องทำเคื่อย	700		
22	เครื่องเจียร	50		
23	เครื่องเจาะกลม	500		
24	เครื่องเพลาะไม้	500		
25	เครื่องเจาะกลม	300		
26	เครื่องดับหินไฟ	50		
27	เครื่องกลึงไม้	200		
28	เครื่องกลึงไม้	200		
29	เครื่องกลึงไม้	200		
30	เครื่องกลึงไม้	200		
31	เครื่องกลึงไม้	200		
32	เครื่องกลึงไม้	200		
	รวม	5,100		
	ขอยกมาจากหน้า	3,200		
	รวมทั้งหมด	8,300	1	5,000.-

ตารางที่ 7

บัญชีหมายเลข บข.05 เครื่องจักรกล และค่าขนย้ายปี พ.ศ. 2522

อ้างอิง : บัญชีแสดงการวางตำแหน่งของเครื่องจักรกลโรงงานช่างครุภัณฑ์

เครื่องจักร	รายการ	น้ำหนัก ประมาณ (ก.ณ.)	เที่ยว ที่	ค่าขนย้าย (บาท)
หมายเลข				
33	เครื่องชักกระดาษทราย	1,000		
34	เครื่องทำบัว	1,000		
35	เครื่องกลึงไม้	500		
36	เครื่องชักกระดาษทราย	700		
37	เครื่องทำบัว	700		
38	เครื่องทำเคียวกลม	700		
39	เครื่องเลื่อยฉลุ	500		
40	เครื่องเลื่อยวงเดือน	700		
41	เครื่องเลื่อยสายพาน	700		
42	เครื่องไสขนาด	1,000		
43	เครื่องเจาะเป็น	500		
44	เครื่องไสเพลาะ	300		
45	เครื่องเลื่อยตัด	300		
46	เครื่องชักไม้	1,500		
47	เครื่องลับใบกบ	300		
48	เครื่องลับใบเลื่อย	150		
	รวม	10,550		

ตารางที่ 8 บัญชีหมายเลข บช.06 เครื่องกลและค่าขนย้ายปี พ.ศ. 2522
 อ้างถึง : บัญชีแสดงการวางตำแหน่งของเครื่องจักรกลโรงงาน
 ข้างครุภัณฑ์

เครื่องจักร หมายเลข	รายการ	น้ำหนัก ประมาณ (กก.)	เที่ยว ที่	ค่าขนย้าย (บาท)
49	เครื่องดัดหินเจียร	50		
50	เครื่องดัดหินเจียร	50		
	รวม	100		
	ขอยกมาจากหน้า 37	10,550		
	รวมทั้งหมด	10,650	2	4,500

รวมน้ำหนักเครื่องจักรกลในการขนย้าย 2 เที่ยวหนัก $8,300 + 10,650$

= 18,950 กก.

รวมค่าขนย้ายเครื่องจักรกล 2 เที่ยว เป็นเงิน $5,000 + 4,500$.-

= 9,500 บาท

3.2.2 ในการขนย้ายสิ่งของ ถ้าราคาตามที่กำหนดไว้ในข้อ
 3.2.1 ไม่เป็นที่ตกลงกันทางราชการจะรับขนให้จะเป็นกระทรวงศึกษาธิการโดยวิทยาลัย
 เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา หรือทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐโดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ได้

การอุทธรณ์ ราคาค่าตอบแทนอาคารและสิ่งปลูกสร้างค่าขนย้ายสิ่งของ ที่คณะ
 กรรมการกำหนดให้ นั้นหากไม่เป็นที่พอใจแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดโดยเฉพาะก็ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ
 คณะรัฐมนตรี พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและหลักฐานประกอบคำอุทธรณ์นั้นภายใน 15 วันนับแต่
 วันได้รับทราบราคาค่าตอบแทนค่าขนย้ายสิ่งของ และให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ชี้ขาด¹⁷

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁷ระเบียบวิธีปฏิบัติราชการเกี่ยวกับค่าตอบแทน, ค่าขนย้าย, ค่าเรือย้าย.